

ДО
Г-Н ВАЛЕРИ СИМЕОНОВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ ЗА
ТРИСТРАННО СЪТРУДНИЧЕСТВО

СТ А Н О В И Щ Е
на Конфедерация на труда „Подкрепа“
Относно: Проект на Закон за хората с увреждания

УВАЖАЕМИ Г-Н СИМЕОНОВ,

КТ „Подкрепа“ участва активно във всички фази на изготвянето на законопроекта и имаше възможност да прави предложения и коментари още в работната група. С удовлетворение отбелязваме, че след многократно настояване от страна на нашия синдикат от финалния вариант на проектозакона е отпаднала идеята за премахване на защитата при уволнение на хората с увреждания. Това беше крайно нехуманно предложение. Напълно здрави и с много по-големи възможности за самозащита работници са подлагани на експлоатация, работодателски произвол, самоволно орязване на заплати, които се изплащат под формата на бонуси и пр. Фактът, че на хората с увреждания им се налага да ползват болнични значително по-често, отколкото на здрав работник, е неприемлив за работодателите. Това е и причината да не бъдат наемани или да бъдат принуждавани да напускат майки на малки деца, които също по-често ползват отпуск по болест – малките деца се разболяват често, докато не изградят имунитет. Затова от тази защита се ползва и тази група работници и служители. Без законова закрила най-уязвимите групи работници – хората с увреждания, ще бъдат подложени на злоупотреби и натиск от страна на работодателите. Години наред КТ „Подкрепа“ отстоява последователно позицията за запазване на тази защита, въпреки огромния натиск за нейното премахване.

Наред с това бяха взети предвид и други наши коментари и предложения. Положените усилия от страна на КТ „Подкрепа“, ако не друго, поне не позволиха да бъдат направени редица отстъпления от постигнатите до момента защити за хората с увреждания.

За съжаление, не всички наши предложения бяха приети, поради което тук отново ще ги изброим:

- 1) КТ „Подкрепа“, както и други организации с представители в Националния съвет за интеграция на хората с увреждания, настоя да бъде запазено **националното представителство** на организациите, които участват в изготвянето на държавната политика в областта на хората с увреждания. Във финалния, засега, вариант на чл. 8, ал. 1 виждаме, че нашите коментари са били взети предвид. Но в чл. 11, ал. 3, която

урежда състава на новия Съвет за наблюдение, все още е записано: „участват представители на организациите на и за хора с увреждания“. Тези организации вероятно са хиляди, тъй като произволни седем човека могат да регистрират неправителствена организация в обществена полза, но не всички представляват интересите на значима част от хората с увреждания. Становища, препоръки и предложения за национални мерки и стратегии следва да се изготвят от организации с национална значимост. В тази връзка настояваме да бъде уточнено, че въпросните представители ще бъдат част от национално представителни организации на и за хората с увреждания. Както правителството следва да отговаря на определени изисквания, а именно да бъде избрано от мнозинството от българските граждани, така и представителите на хората с увреждания следва да бъдат изразители на интересите на мнозинството от тази група граждани.

- 2) Държавни служители контролират държавата – чл. 13, ал. 2 освобождава представителите на омбудсмана и Комисията за защита от дискриминация от ограниченията в предходната алинея. Остава възможността държавни служители да дават оценка за работата на държавата в областта на интеграцията на хора с увреждания, което обезсмисля създаването на още една структура и разходите по нейното функциониране.
- 3) Чл. 40, ал. 6 напълно обезсмисля всички усилия за формиране и въвеждане на квоти за наемане на хора с увреждания. Според този текст, работодателите може да не прилагат квотите, ако прилагат „алтернативни мерки“. Алтернатива на заетостта няма. Единствената алтернатива е достатъчни за достоен живот плащания от държавния бюджет. Но целите на законопроекта включваха повече самостоятелност и трудова реализация на хората с увреждания, не повече зависимост. Тази алинея торпилира всички усилия, положени в предходните алинеи на този член да дадат по-голям шанс на тази уязвима група български граждани.
- 4) Чл. 40, ал. 7 – настояваме компенсационната вноска да бъде минимум в размер на минималната работна заплата. 30% не е санкциониращо, а мотивиращо „наказание“, тъй като е много по-евтино за работодателя да плаща 30% от МРЗ, отколкото една месечна заплата, пък била тя и минимална.
- 5) Раздел IV „Достъпна среда и разумни улеснения. Достъпна информация. Осигуряване на лична мобилност.“ е разочароващ с това, че не предвижда по-сериозни наказания за инвеститори, които не спазват изискванията за осигуряване на достъпна среда, а това е основен възпиращ интеграцията на хората с увреждания фактор. Както е известно, към момента инвеститорите предпочитат да платят глоба за неизпълнение, но не и да осигурят реален достъп за хората с увреждания. Задържане на част от инвестицията в специален фонд, като гаранция за коректното изпълнение на проекта, би принудило предприемачът наистина да изпълни собствения си проект. В случай, че амбицията на законодателя се окаже недостатъчна за осигуряване на реалното

изпълнение на целите в този раздел, минимум следва да увеличи драстично глобите за инвеститорите.

- 6) Предлагаме в чл. 63, ал. 1, нова точка 3: „изготвя и утвърждава максимални цени на помощните средства, приспособленията и съоръженията за хората с увреждания и медицинските изделия, посочени в списъците по точка 1 и 2“.

В чл. 75, ал. 3 и 4 е записано, че целевите помощи за закупуване на въпросните помощни средства имат максимален размер и ако не бъдат ползвани по предназначение, следва санкция за човека с увреждане. Но няма никаква гаранция, че с така отпуснатите средства нуждаещият се всъщност ще има възможност да закупи въпросните приспособления, след като остава рискът пазарните им цени да са далеч по-високи от отпуснатите средства. Тъй като законът не предвижда значима промяна в начина на предоставяне на помощните средства, остава възможността за злоупотреби от страна на търговците, които са посредник между човекът с увреждане и държавните институции, съответно държавния бюджет. Финансовата тежест за бюджета не е следствие от отпуснат без нужда слухов апарат, а от неколккратно завишените цени на търговците. В този смисъл нормативното ограничение на печалбата на същите би довело до спестяване на значителни средства от злоупотреби.

- 7) Чл. 69, ал. 2 – посочено е, че при противоречие между лицето с увреждане и неговия настойник „водещо е желанието на лицето, нуждаещо се от социална услуга“. Лицата, които са поставени под настойничество или попечителство, са ограничено, съответно напълно недееспособни. Вместо тях и от тяхно име правни действия могат да извършват техните настойници или попечители, които са длъжни да се грижат за личността и имуществото на недееспособните. С влязло в сила съдебно решение последните са признати, че не могат да извършват достатъчно зряло и разумно правни действия, поради което в техен интерес са лишени от пълноценно участие в социалния живот и са поставени в зависимост от други, определени от съда лица. Решението има конститутивно правно действие спрямо всички правни субекти, поради което е редно при противоречие водещо да е желанието на настойника или попечителя, който е задължен да полага грижа само в интерес на лицето.

Общи коментари:

I. Настояваме всички текстове, които засягат трудови отношения, да бъдат преместени в Кодекса на труда, където е систематичното им място. Фактът, че се отнасят само до една група работници, не ги прави по-малко трудово-правни, отколкото кои да е други текстове от Кодекса на труда. Основен принцип в правото е една материя да се урежда в един закон. В случая това е Кодекса на труда.

II. Както неколккратно беше подчертано в работната група, политика без достатъчно финансови средства не се прави. В случай, че правителството има воля да разреши тежките

проблеми на хората с увреждания, то следва открито да заяви дали и какви средства ще отдели за техните нужди и колко струват отделните дейности, за които настояват организациите на хората с увреждани. Ако това не бъде направено, обществото ще продължи да изразява неудовлетворение от законопроекта, а служителите на Министерството на труда и социалната политика ще продължат да понесат негативите от това неудовлетворение. Макар те да нямат никаква отговорност за състоянието на хората с увреждания.

С УВАЖЕНИЕ:

ИНЖ. ДИМИТЪР МАНОЛОВ
ПРЕЗИДЕНТ НА КТ „ПОДКРЕПА“